

"MATELOT"

Supliment al Revistei "România Maritimă și Fluvială. Magazin"
Periodic al LIGII NAVALE ROMÂNE

Nr. 5 / 01 Iunie 2007

George Petre, Constantin Bondar, Ioan Cuncev,
Emilian I. Munteanu, Ioan I. Drăgănescu

GHEORGHE SANDU (1921 - 2000) OMAGIU ADUS UNUI MARE AMIRAL ROMÂN

Născut la 21 ianuarie 1921 la Brăila; după absolvirea liceului, intră în Școala de Ofițeri de Marină pe care o absolvă în 1942.

Razboiul îl găsește ca elev stagiar la Distrugatorul *REGINA MARIA* cu care a luat parte la respingerea atacului unei grupări aeronavale sovietice asupra Constanței (26 iunie 1941) soldat cu scufundarea navei *MOSKWA* și avarierea gravă a lui *HARKOV*.

Cu prima tresă de ofițer aspirant de marină revine tot la Distrugatorul *REGINA MARIA* și apoi la Torpilorul *NALUCA*, navă cu care parcurge tot războiul din est până la scufundarea ei (20 august 1944).

Participă la războiul din vest, la comanda unui grup de dragaj magneto-acustic în cadrul operației de deminare a Dunării și deschiderea navigației pe fluviu, asigurând deplasarea forțelor fluviale sovietice spre Budapesta-Viena, în sprijinul frontului terestru.

După război, continuă activitatea în Marină pe care a iubit-o și slujit-o cu devotament până la ultimele clipe ale vieții sale.

Comandant de navă, ofițer în Statul Major al Marinei, șef al Direcției Hidrografice Maritime, Comandant al Flotilei de Dunare, Șef al Secției de Marină din Marele Stat Major, Comandant al Institutului de Marină, Șef de Catedră în Academia Militară Generală, **Comandant al Marinei Militare** și în sfârșit, Șef al Departamentului Transporturi Navale din Ministerul Transporturilor, sunt doar unele din principalele funcții pe care le-a îndeplinit cu conștiinciozitate, profesionalism și dăruire de sine.

Ca membru de frunte al Asociației Naționale a Veteranilor de Război, a contribuit decisiv la redactarea capitolelor de marină din cele șase volume de memorialistică editate de A.N.V.R.

El a fost sufletul grupului de inițiativă pentru reactivarea Ligii Navale; el a reorganizat-o și i-a călăuzit primii pași. A fost primul ei Președinte. S-a retras din această funcție în primavara anului 1994 din motive de sănătate, dar a continuat să urmărească activitățile Ligii de pe poziția de Președinte Onoare al ei îndrumându-ne în întreaga noastră activitate.

Nimic din ceea ce a întreprins Liga până azi, nu s-a realizat fără sugestiile și sfaturile sale.

Prin comportarea sa, prin caracterul și tactul de care a dat dovadă în tot cursul vieții, a reușit să se facă respectat, simpatizat și iubit de toți cei care l-au cunoscut DUMNEZEU SĂ-L ODIHNEASCĂ!

Mai menționăm că amiralul GHEORGHE SANDU a fost 15 ani (pană în 1990) vicepreședintele Federației Române de Modelism, președintele Comisiei naționale de navomodelism, unul din cei cinci arbitri români NAVIGA (Asociația mondială a navomodeliștilor). A condus de mai multe ori echipa de navomodeliști a României la Campionatele Mondiale NAVIGA. Este unul dintre puținii oameni din lume distinși cu medalia de onoare NAVIGA.

Redacția

AMIRALUL PE CARE L-AM ADMIRAT MEREU

Un om care nu poate fi uitat de cei care l-au cunoscut.

Acesta este amiralul Gheorghe Sandu.

Am evitat să spun că a fost, deoarece este încă viu în mințile și sufletele noastre.

Frumoasă zi de vară, acum mai bine de 50 de ani. Eram elev la Liceul Militar de Marină și împreună cu colegii mei mă aflam în practica de vară la Mamaia, cazați la Castel și cu mijloacele noastre de sporturi nautice garate în Casa Vapor. Într-o zi, șeful practicii ne-a spus, oarecum panicat, să fim atenți cu ținuta și ordinea în dormitoare pentru că va veni în vizită comandantul Școlii Navale, Căpitanul de Rangul III, Gheorghe Sandu.

Să fim atenți deoarece este foarte exigent.

De fapt venea să controleze stadiul de pregătire al elevilor din ultimul an al Școlii navale pentru defilarea de la festivitatea de absolvire. Pregătirea se făcea pe porțiunea de stradă pietruită cu piatră cubică din fața Hotelului Rex (atunci se numea 1 Mai). În acea zi l-am văzut prima oară.

Mi-a produs o puternică impresie. Era înalt, cu o ținută impecabilă și cu un ton al dialogului ce impunea respect și admirație. Era o autoritate care se degaja din întreaga sa atitudine. A fost prima impresie și prima impresie contează.

Ne-am întâlnit peste 10 ani când era comandant al Marinei Militare. În această calitate a venit de mai multe ori în control la nava pe care eram ambarcat. Făcea observații critice pe deplin justificate, fără exagerări cum era atunci la modă. Ca tânăr ofițer aveam evident rezultate bune dar și neîmpliniri pentru care mă mustra fără menajamente. După mai mulți ani de ambarcare am dat examen de comandant de navă antisubmarină. Președinte al comisiei de examinare a fost comandantul Marinei, Contraamiralul Gheorghe Sandu. A fost un examen foarte dur, exigența deosebită fiind imprimată de președintele comisiei. Pentru rezultatele obținute m-a lăudat în fața participanților, unii din promoții mai vechi ca mine care eșuaseră la examen, spunând că și un ofițer tânăr poate fi admis la comanda unei nave militare dacă se pregătește temeinic.

Cred că a fost unul din motivele pentru care a semnat Ordinul de mutare a mea la Comandamentul Marinei Militare (care era dislocat atunci la Mangalia).

La Comandament au fost dese prilejurile când îi admiram calitățile de șef militar și capacitatea de a-i mobiliza la greu pe subordonați. Odată am fost Ofițer de Serviciu pe Comandament. Pe la 2 noaptea a venit la unitate șeful de stat major pentru a da alarmă.

Ofițerul de Serviciu avea o serie de îndatoriri la alarmă. Dar eu dormeam și nu am răspuns la telefon când am fost apelat de șeful de stat major. Dormeam cu ușa încăperii încuiată și după multe bătăi în aceasta am fost trezit. Dimineața am fost scos la raportul comandantului Marinei.

A ascultat relatarea despre abatere și m-a întrebat de ce dormeam așa de profund.

I-am raportat că nu dormisem suficient mai multe nopți pregătindu-mă pentru examene de diferență la Politehnică pentru a mi se echivala primii trei ani de studii politehnice, drept pe care îl aveam ca absolvent al Școlii Militare Superioare de Marină (Diploma de absolvire poartă semnătura contramiral Gheorghe Sandu, care era la data eliberării, comandantul acelei instituții de învățământ superior de marină).

Nu a fost de acord să fiu pedepsit. A spus că bine fac că mă pregătesc, dar că aceste studii la fără frecvență nu trebuie să fie în dauna serviciului și să mă gândesc bine să urmez Academia Militară de la București pentru a mă pregăti din punct de vedere stat-majoristic.

Întâmplarea face ca la examenul de admitere pe care l-am dat la Academie președinte al comisiei de examinare să fie șeful Catedrei de Tactica Marinei, Contraamiralul Gheorghe Sandu.

A fost un examen dificil deoarece eram mulți candidați pe un loc. Am reușit și am avut privilegiul ca în anul I să-l am ca îndrumător pe șeful Catedrei. Mă chema aproape săptămânal la biroul său, după amiaza, și discuta cu mine o gamă foarte largă de aspecte ale vieții marinărești de la cele de psihologie a ambarcațiilor, la deosebirea dintre prestația Marinei în timp de pace și cea din vreme de război (sublinia că nu este nevoie de o marină bună doar pentru paradă navală), de la părerea despre cărți noi la opinii despre filmele ce rulau atunci.

Numeroase sunt întâmplările din acea vreme care evidențiau bunele sale calități de pedagog, de orator și de magistru care își iubește discipolii.

În sfârșit, am fost impresionat de felul în care promova spiritul marinăresc ca președinte și ulterior – până în ultima clipă a vieții – ca Președinte de Onoare al Ligii Navale Române.

După Adunarea anuală a Ligii, ultima la care a participat, a avut loc o masă colegială.

Am avut privilegiu să stau în preajma sa. Dădea sfaturi înțelepte, ce-și aveau originea în vasta sa experiență de viață.

La un moment dat ne-a spus:

- Măi băieți, mă simt obosit și cred că mă apropii încet de ultimul drum.

Și de data aceasta a avut dreptate cu toate că noi l-am contrazis, spunându-i că are o vigoare intelectuală deosebită și că trebuie să fie optimist.

Un text bine scris, emoționant, despre portretul personalității Contraamiralului Gheorghe Sandu a publicat inginerul Constantin Alexandrescu în Numărul 36 , al revistei „Marea Noastră“.

Acum la șapte ani de la trecerea sa în eternitate constatăm că amiralul Gheorghe Sandu, nu poate fi condamnat la uitare. Mulți îi păstrăm și îi vom păstra o neștearsă amintire.

Dumnezeu să-l odihnească în pace!

**Contraamiral, în retragere,
George PETRE**

Evocarea unui moment din activitatea Amiralului Gheorghe SANDU

Potrivit directivelor Tratatului de la Warșovia, în anii 1959-1960 Marina Militară Română a efectuat ridicarea hidrografică și oceanografică a apelor teritoriale românești la Marea Neagră între granița ucraineană și cea bulgară. Pentru executarea acestei misiuni a fost însărcinată Direcția Hidrografică Maritimă (D.H.M.) a cărei Comandant era atunci Contraamiralul Gheorghe SANDU.

Lucrările realizate în teren au fost rodul unei acțiuni comune a mai multor instituții științifice din țara noastră, în care Marina Militară Română a ocupat locul principal prin elaborarea Proiectului de cercetări și asigurarea condițiilor tehnico-materiale de realizare a explorărilor hidrografice și oceanografice. Proiectul de cercetări a fost elaborat de către ofițeri ai Marinei militare române (a căror autori nu i-am reținut) și s-a realizat în natură cu nava hidrografică NH112 (fosta canonieră STIHI, construită în Franța, deplasament 450 t, lungime 60,9 m, lățime 6,9 m, pescaj 2,5 m, propulsie 2 motoare Sultzer a 450 CP, viteza maximă 15 noduri) în campaniile de lucrări pe mare din anii 1959-1960.

Ca Șef al D.H.M., Contraamiralul Gheorghe SANDU a răspuns direct de executarea lucrărilor prevăzute în Proiect și a urmărit în deaproape realizarea ritmică a lucrărilor și rezultatele obținute.

Făcând parte din echipa tehnică de personal civil detașat la D.H.M. de către fostul Comitet de Stat al Apelor și ambarcat la bordul navei hidrografice pentru realizarea lucrărilor hidrologice, am avut răspunderea directă a efectuării observațiilor și măsurărilor hidrometeorologice. De la începutul organizării campaniei de teren (martie 1959) și până la finalizarea lucrărilor (decembrie 1960) am constatat următoarea stare de lucruri în ceea ce privește logistica realizării Proiectului de lucrări :

- Sufletul pregătirii și realizării proiectului de lucrări hidrografice și oceanografice a fost Șeful D.H.M..
- Imboldul moral și sprijinul organizatoric de realizare a lucrărilor hidrografice, hidrometeorologice și biologice, l-au dat oameni cunoscători ai problemelor mării ; Contraamiralul Gheorghe SANDU și Contraamiral (r) Emil GRECESCU, pe atunci Membru permanent în Comitetul de Stat al Apelor.

Îmi aduc aminte cu plăcere de modul cum a fost primită de către Șeful Direcției hidrografice echipa tehnică de personal civil ce trebuia să realizeze la bordul Navei hidrografice complexul de observații și măsurători hidrometeorologice și biologice.

În componența acestei echipe intrau specialiști tineri de la Comitetul de Stat al Apelor (ing. BONDAR C., tehnicienii CIOC P. și BESNEA P), de la Academia Română (biolog GOMOIU M. și GEZA MULER), de la Ministerul Industriei Alimentare (ing. ȘERPOIANU G) și de la Direcția hidrografică maritimă (geograf ȘELARIU OCTAVIAN, ofițer punte în marina civilă PAVEL BABEI și Capitan Locotenent (r) VILCOVICI).

Pe loc s-a dat consemn ca întregul personal tehnic civil, angrenat la realizarea campaniilor de lucrări hidrografice și hidrobiologice, să aibă la bordul Navei hidrografice tratament ofițeresc. Șeful de Stat Major al Direcției hidrografice (Căpitan de Rangul 2 SECARA) ne-a înmănat ordinele de serviciu, după care am fost prezentați Comandantului Navei hidrografice (Capitan Locotenent LEONTE A). Am făcut cunoștință cu restul de cadre de conducere din echipajul Navei (Șeful mecanic, Căpitan Locotenent LUPU V., Secundul, Locotenent Major GROSU, Șeful de echipaj, Miciman ENUICA și Mastru mecanic FLORESCU), ni s-au repartizat cabinele de odihnă și am luat cunoștință de utilajele Navei (gruiuri și trolii) și de încăperile (magazia pentru depozitarea aparaturii și laboratorul) puse la dispoziție pentru punerea în operă a aparaturii de observații și măsurători hidrometeorologice, inclusiv careul în care trebuia să se facă înregistrarea scrisă pe carnete a tuturor datelor rezultate din măsurători.

La ieșirile în mare se lucra ziua (hidrologie și biologie) și noaptea (hidrografie). Se lucra cu echipament modern de producție sovietică (radioteodolide pentru poziționarea precisă a navei, moriști pentru măsurat curenții, termometre reversibile, butelii de recoltare a probelor de apă, etc.).

La încheierea celor două campanii de lucrări hidrografice, hidrologice și biologice, întregul fond de date acumulate din măsurători și prelucrate, au constituit obiectul a trei lucrări de sinteză care s-au tipărit ulterior ; o hartă hidrografică de navigație la scara 1/5000 în coordonate geografice, un ALBUM OCEANOGRAFIC pe anii 1959-1960 și o culegere de lucrări de ECOLOGIE MARINĂ. În aceste două lucrări publicate se prezintă concluziile cercetărilor efectuate, din care rezultă o serie de legități privind fizica Mării Negre în zona litoralului românesc precum, curenții marini, distribuția verticală a maselor de apă, și a termicii maselor de apă, transparența și culoarea apei mării, natura sedimentelor de fund și biomasa din apa mării.

În cursul anului 2006 Direcția Hidrografică Maritimă a pus la dispoziția forțelor navale N.A.T.O. pentru documentare a ALBUMULUI OCEANOGRAFIC pe anii 1959-1960.

Amiralul Gheorghe SANDU Șef al Direcției Hidrografice Maritime din Forțele Navale Române.

Iată cum probleme gândite și puse în aplicare cu mulți ani în urmă de către oameni competenți devin cerințe stringente peste ani.

Este o amprentă și o amintire pioasă a celor puse la cale de către Amiralul Gheorghe SANDU.

Dr. Ing. Constantin BONDAR.

București 30.05.2007.

Este imposibil să cunoști un om în totalitatea sa, ci doar sub aspectele prin care te-ai relaționat cu el. Mă număr printre cei care au cunoscut omul vizionar, generos și înțelegător în relațiile cu oamenii și opiniile lor, un spirit legat de dezvoltarea transportului naval aflat în plină ascensiune pe vremea când reprezenta sursa majoră a deciziilor strategice în acest sens...

Ing. Ioan Cucev

Reflecții

Este nemurirea, mai mult decât un vis, În care speranța o crede un paradis?	Este oare viciul un dat spre fericire, Sau decăderea în marea ta neștire?
Este iubirea mai mult de o încleștare, Spre viețuirea celui ce trupul îi dispare?	Este oare nedreptatea, dreptatea nedreptății, De are liber curs, ca formă grea a vieții?
Este oare mânia mai mult de o neputință, De-a nu-ți vedea în rod și-o unică dorință?	Este oare dușmanul, frate drag al tău, Sau fructul seminței, plantată în eul său?
Este oare răul un tot șuvoi ce vine, Sau mintea întunecată, în visele-ți puține?	Este oare gândul un pas spre veșnicie, Sau zborul celui ce e să nu mai fie?
	Este oare vrajba, cerescul la fel ca norii, Cearta corzilor, din cântecul viorii?

Ioan I. Drăgănescu

TIMPUL ACORDĂ VALOARE

La împlinirea a șapte ani de la trecerea în nemurire a Vice-Amiralului GHEORGHE SANDU, rememorăm cu luciditate marinărească cine a fost acest om, ce a făcut el pentru țară servind și conducând **Marinele**, atât **Marina Militară** cât și **Marina Comercială**.

A pornit cu o solidă educație în familie, cu un liceu teoretic bun absolvit la Brăila, cu o bună Școală Navală, și cu școala războiului pe mare, frecventată vreme de mai bine de patru ani.

Atunci când pentru **Marina Regală** încetase războiul, iar din **5 septembrie_1944 dispăruse chiar Marina** prin arestarea navelor de către "aliatul" sovietic, el a continuat acțiunile de luptă contra minelor pe Dunăre și apoi, până târziu în anii '50, a fost implicat într-un fel sau altul în lupta contra minelor la mare.

Actor și martor la cele mai neașteptate răsturnări de situație, fiind obligat să conviețuiască profesional cu **ocupantul răuvoitor** și să se subordoneze unui **pâlc de oameni** fără educație, fără instrucție marinărească și fără Dumnezeu, a reușit să se impună prin competență, prin calm, prin fermitate.

A trecut prin toate funcțiile, de la cele mai mici la cele mai mari, uneori cu suișuri și coborâșuri provocate de convulsiile politice și militare, vizibile sau subterane, **ale unei epoci încă neștiută și nestudiată complet**. A avut în jurul său și prieteni și inamici, nu atât personali cât mai ales inamici ai ideilor de competență, de camaraderie, de patrie.

Pe măsura trecerii timpului și acumulării experienței, a fost solicitat până la cele mai înalte nivele ale strategiei militare, ale politicii navale, înțelegând și servind cu devotament interesele maritime și fluviale ale României, pentru că înțelegea în cele mai intime resorturi articulațiile acestui uriaș sistem care este o țară lovită de furtuni din toate părțile.

Poate că strădania de o viață a acestui marinar este cel mai bine ilustrată de o lamentație făcută la New-York, atunci când făcând parte dintr-o delegație de 4-5 experți, trebuia să cuprindă, să digere și să tragă foloasele pentru țara noastră, din ideile și acțiunilor unor țări care aveau delegații de 100 - 200 - 400 de membri, zicând: **"Fraților! M-am săturat să fiu țară mică!"**.

În acel for de importanță mondială care a fost Conferința ONU asupra Dreptului Mării era foarte vizibil că noțiunile de democrație interstatală, de egalitate, de cooperare, erau abundente în presă și în lucrări științifice, dar absente pe teren.

În anii '90, când Amiralul Sandu se retrăgea, din motive de sănătate din viața publică, din catacombele putrede ale istoriei au ieșit un Președinte al României și un ministru de Externe care, fără nici o legătură cu România, nici măcar sufletească, care au cedat unei puteri străine, și numim aici tânărul stat Ucraina, teritorii și drepturi pe care le apăraseră sute de generații de români.

Vorba aceea a folcorului de mahala: "Au dat, că n-au dat de la ei !".

Acum când aproape nu mai avem Marină Comercială și când granițele ne sunt strâmtorate, putem vedea limpede, prin contrast, valoarea contribuției patriotului competent care a fost Vice-Amiralul GHEORGHE SANDU.

C-dor, în retragere,
Emilian I. MUNTEANU

NU E TÂRZIU

Păcatul mult ne apasă ,
Mânați în lume de Atei,
De când eram copii acasă
Și ne jucam cu porumbei...

Noi cei crescuți fără credință,
Cei care am încărunit...
Să ispășim prin pocăință,
Ceasul căinței a sosit !

Aceasta-i fapta cea mai dreaptă,
De vii, spre viața de apoi !
Biserica pe toți ne-așteaptă
Și Dumnezeu este cu noi...

Nu e târziu, târziu e-n moarte !
Să ne rugăm lui Dumnezeu,
Pedeapsa va fi după fapte,
Ceresc e crezul, harul său...

Crescuți la școala antihristă,
Greu ne este acum bătrâni,
Scăpați de boala comunistă,
Din ce am fost, să fim creștini.

Cruce să-ți faci în fața crucii,
Pe drum în văzul tuturor,
Nu poți...în spatele ulucii
Te-nchini însă, ascuns, cu dor...

Sau faci grăbit un semn la frunte,
Și pălăria ți-o ridici...
Nu fi păgân, închină-te,
Fiind biserica aici !

Ne iartă Doamne rătăcirea
Și ne ferește de ce-i rău
Și dă-ne Doamne izbăvirea,
Primindu-ne la sânul tău...

Păcatul de mult ne apasă,
Mânjiți în lume de atei,
De când eram copii acasă
Și ne jucam cu porumbei...

Ing. Ioan I. DRĂGĂNESCU

Așteptăm în continuare: propunerile, sugestiile și articolele dumneavoastră
Pentru relații : Tel/fax: 319.61.05 Nicolai Stănciulescu sau Florin Gusman